

МЕСЕЧЕН БЮЛЕТИН СЕКТОР „ПЛОДОВЕ И ЗЕЛЕНЧУЦИ”
АПРИЛ, 2022

**1. Баланс на предлагането и потреблението на
сектор „Плодове и зеленчуци” април, 2022 г.**

1.1. Плодове

	 Ябълки	 Круши	 Десертно грозде
Предлагане, тона	37 841	5 336	6 339
Преходен остатък от 2021 г., тона	21 561	3 722	5 962
*Внос и вътреобщностни доставки, тона	16 280	1 614	377
Потребление, тона	27 839	4 014	6 130
Потребление за прясна консумация, тона	21 730	3 960	6 120
Потребление за преработка в страната, тона	6 100	0	0
*Износ и вътреобщностни доставки, тона	9	54	10

Източник: отдел Агростатистика МЗХГ, НСИ и собствени изчисления

*Данните са за периода от 01.01.2022г. до 31.03.2022 г.

1.2. Зеленчуци

	Домати 	Картофи 	Краставици 	Пипер
Предлагане, тона	36 637	46 946	10 567	12 352
Производство 2022 г. и преходен остатък от 2021 г. , тона	12 527	37 855	3 532	5 463
*Внос и вътреобщностни доставки, тона	19 110	9 091	7 035	6 889
Потребление, тона	26 500	40 936	8 060	9 250
Потребление за прясна консумация, тона	22 780	39 219	6 350	7 950
Потребление за преработка в страната, тона	0	1 690	0	0
*Износ и вътреобщностни доставки, тона	3 720	28	1 710	1 300

Източник: отдел Агростатистика МЗХГ, НСИ и собствени изчисления

* Данните са за периода от 01.01.2022 г. до 31.03.2022 г.

2. Анализ на пазара.

Цени на едро /тържища/ и цени на дребно през април

2.1. Цени на едро

Средномесечни цени на едро на основни плодове, лв./кг, април 2022г.

ПРОДУКТ	Февруари 2022	Март 2022	Април 2022	промяна в % април /март 2022	Април 2021	промяна в % 2022 / 2021
ЯБЪЛКИ	2.01	2.01	2.09	4.0	1.88	11.2
КРУШИ	2.78	2.85	3.17	11.2	2.75	15.3
КИВИ	2.54	2.51	2.60	3.6	2.44	6.6

Източници: Държавна комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ) и Система за агропазарна информация (САПИ)

При плодовете

- Всички наблюдавани плодове повишават цените си през април, като крушите поскъпват най-много - с 11,2%.
- На годишна база -април 2022/2021г., при ябълки и круши се отбелязва най-голям ръст на средномесечната цена – с 11.2 и 15,3%.

Средномесечни цени на едро на основни зеленчуци лв./кг, април 2022 г.

ПРОДУКТ	Февруари 2022	Март 2022	Април 2022	промяна в % април/март 2022	Април 2021	промяна в % 2022 / 2021
КАРТОФИ	0.91	0.95	1.00	5.3	0.66	51.5
ЛУК ЗРЯЛ	0.78	0.83	0.96	15.7	0.74	29.7
ДОМАТИ	3.09	3.08	4.03	30.8	2.68	50.4
КРАСТАВИЦИ	4.70	3.90	3.60	-7.7	2.21	62.9
ЗЕЛЕ	1.15	1.22	1.34	9.8	0.92	45.7
МОРКОВИ	1.01	1.04	1.17	12.5	0.91	28.6
САЛАТИ бр.	-	1.05	0.93	-11.4	0.73	27.4
ЛУК ЗЕЛЕН вр.	-	0.72	0.62	-13.9	0.45	37.8

Източници: Държавна комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ) и Система за агропазарна информация (САПИ)

При зеленчуците

- Зеления лук, салатите и краставиците поевтиняват спрямо март с между 13.2% и 7.7%,а всички останали наблюдавани зеленчуци поскъпват през април.
- Най-голямо месечно увеличение на цените през април има при домати 30.8%, лука 15.7% и морковите 12.5%.
- В сравнение с 2021 г., през 2022 г. се повишават цените на всички наблюдавани зеленчуци, като най-голямо е повишението при краставици – 62.9%, картофи – 51,5% и домати 50.4%

2.2. Цени на дребно

Средномесечни цени на дребно на основни плодове лв./кг.

Плодове	Април 2022	Април 2021
Ябълки	2.53	2.29
Киви	3.37	3.06
Круши	3.80	3.52

Източници: Държавна комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ) и Система за агропазарна информация (САПИ)

При всички наблюдавани плодове се наблюдава повишение на цената на дребно спрямо миналата година.

Средномесечни цени на дребно на основни зеленчуци лв./кг.

Вид зеленчук	Април 2022	Април 2021
Домати	4.77	3.16
Зеле	1.71	1.14
Картофи	1.29	1.05
Краставици	4.32	2.74
Лук кромид	1.35	1.23
Моркови	1.56	1.34
Салати бр.	1.38	1.06
Лук зелен вр.	0.98	0.78

Източници: Държавна комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ) и Система за агропазарна информация (САПИ)

Всички наблюдавани зеленчуци поскъпват през 2022 г. спрямо април 2021 година.

3. Плодове и зеленчуци

От късните есенни до ранните пролетни месеци относителният дял на българските плодове и зеленчуци на пазара е изключително нисък, но през летните месеци количествата българска продукция се увеличават.

Наблюденията върху пазара на зеленчуците и плодовете през м. април показват, че относителният дял на предлаганите количества българската продукция на стоки от тази група е по-малък от дела на продажбите от внос. Мониторингът на пазара на зеленчуци през месеца показва значителен превес на вносната продукция. Силно изразен е този превес при продажбите на домати (77%), картофи (78%), краставици (58%), лук (79%) Сравнително съпоставим е делът на българското зеле (35%:65%), а продадените количества български чесън са малко по-големи от вносните (55%:45%).

Наблюденията на пазара на плодове през април показват, че относителният дял на българската продукция е по-малък, тъй като все още няма производство и предлагане на български сезонни плодове. През втората половина на април започва предлагането на български ягоди, но техният относителен дял все още е много малък (11%). Незначителни са и количествата на българските круши, едва 9%. Търгуваните български ябълки през април са 36% от общите продажби.

Източник: Държавна комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ)

4. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ФИТОСАНИТАРНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ТРАЙНИТЕ НАСАЖДЕНИЯ КЪМ 05.05.2022 г.

СЕМКОВИ ОВОЩНИ ВИДОВЕ

Фенофаза:

Ябълки: (ВВСН 11/67) „Първи развити листа (останалите все още не са развити)“/„Цветовете увяхват: повечето венчелистчета са опадали“

Круши: (ВВСН 57/67) „Розов бутон“: удължаване на венчелистчетата; чашелистчетата леко отворени; поява на венчелистчетата“/„Цветовете увяхват: повечето венчелистчета са опадали“

В област Пазарджик сравнително ниските температурни стойности за различните АЕР през месец април доведоха до забавяне на фенологичното развитие на трайните насаждения и риск от повреди за цветовете и младите завръзи на овощните видове.

Контрол на вредителите:

Обикновена крушова листна бълха /*Cacopsylla pyri*/

В област Пазарджик се наблюдава масово излюпване и вредна дейност на ларви от първо поколение на неприятеля. Плътността остава висока в градини с констатирано нападение.

Листни въшки /*сем. Aphididae*/

Начало на поява и вредна дейност е установена в областите: Благоевград, Враца, Кюстендил, Плевен, Пазарджик и Стара Загора. Образуване на колонии са установени в област Монтана. Плътност от 5-7% нападнати розетки се

наблюдава в област Благоевград, 2-4% в област Сливен и 10-13% в област Кюстендил, което е над ПИВ. В област Враца нападнатите летораста са 7-8 %. В област Плевен плътността е 4-8 бр./100 пъпки и 10-15 бр./100 летораста. Плътност под ПИВ от 7-8 бр. колонии/100 летораста е установена в област Пазарджик.

Ябълков цветопробивач /*Anthonomus pomorum*/

Начало на поява и вредна дейност на презимували възрастни индивиди е установена в област Монтана, където констатираната плътност е 1-9 бр./100 клона.

Листозавивачки /сем. *Tortricidae*/

В областите: Кюстендил, Пазарджик и София област е констатирано начало на вредна дейност на листозавивачки, отчетената популационна плътност не надвишава ПИВ.

Листогризеци /сем. *Lepidoptera*/

През първата половина на месец април начало на вредна дейност на листогризеци е установена в областите: Видин, Враца, Монтана, Пазарджик и Сливен.

Ябълкова плодова оса /*Hoplocampa testudinea*/

В края на втората десетдневка на месец април е установено начало на летеж в област Кюстендил и начало на яйцеснасяне в област Пазарджик. В област Кюстендил наблюдаваната плътност е под ПИВ (1-2 бр./100 стръсвания).

Ябълков плодов червей /*Laspeyresia pomonella*/ = /*Cydia pomonella*/

Отчетено е развитие на първо поколение на неприятеля. Начало на какавидиране е установено в област Бургас. Начало на летеж на пеперуди от първо поколение е констатирано през третата десетдневка на месец април в областите: Видин, Пазарджик и Търговище.

Червен овощен акар /*Panonychus ulmi*/

В област Благоевград е констатирана вредна дейност на възрастни и ларви, там популационната плътност е над ПИВ (3-6 бр./лист). В районите на Пазарджик и Пловдив е установено начало на излюпване на зимуващи яйца. Първи възрастни се наблюдават в област Пазарджик от края на месец април.

Кръгломиниращ молец /*Cemistoma scitella* /= /*Leucoptera malifoliella*/

Начало на летеж на пеперуди от първо поколение се наблюдава в областите: Враца и Пазарджик. Начало на яйцеснасяне е отчетено в областите: Видин с плътност от 1 бр. яйце/лист и Пазарджик с плътност от 1-2 яйца/лист.

Калифорнийска щитоносна въшка /*Quadraspidiotus perniciosus*/

Начало на летеж на възрастни мъжки индивиди е установена в област Пазарджик в овощна градина с констатирано нападение от предходни години.

Мъхнат бръмбар /*Epicometis hirta*/

Начало на вредна дейност на възрастното се наблюдава в овощни насаждения от ябълки в област Монтана, където плътността е 1-4 бр./100 розетки.

Струпяване по ябълката /*Venturia inaequalis*/

Изгърмяване на аскоспори навън са констатирани в областите: Благоевград и Търговище. Първи петна по листата се наблюдават в областите: Благоевград и Ямбол. Нападение от първа степен (1-4% нападнати летораста) се наблюдава в област Благоевград.

Брашнеста мана по ябълката /*Podosphaera leucotricha*/

Установена е поява на системна форма на патогена в областите: Благоевград, Кюстендил и Пазарджик. Констатирана е първа степен на нападение (3-5% нападнати летораста от дифузната форма на болестта). В област Кюстендил повредените клонки са 0-2 %.

КОСТИЛКОВИ ОВОЩНИ

Фенофаза:

Праскови: ВВСН (31/72) „Начало на развитие на леторастите: вижда се оста на развиващите се летораста“/„ Зеленият яйчник е заобиколен от чашелистчетата; някои от тях започват да падат“

Кайсии: ВВСН (62/73) „Отворени са около 20% от цветовете“/„ Вторично окапване на завръза“

Череша и вишна: ВВСН (65/69/72) „Пълен цъфтеж (отворени са поне половината от цветовете; падат първите венчелистчета)“/„Край на цъфтежа (паднали са всички венчелистчета)“/„ Зеленият яйчник е заобиколен от чашелистчетата; някои от тях започват да падат“

Сливи: ВВСН (69/72) „Край на цъфтежа (паднали са всички венчелистчета)“/„ Зеленият яйчник е заобиколен от чашелистчетата; някои от тях започват да падат“.

В АЕР на Благоевград са отчетени 5-10 % измръзвания при праскови. Повреди по плодни пъпки, цветове и млади завръзи при костилкови овощни видове са наблюдавани в Шумен и Видин.

Контрол на вредителите:

Източен плодов червей /*Grapholita(Aspila) molesta*/

В югозападна България (АЕР Петрич и Сандански) в края на месец февруари и началото на месец март е регистрирана поява на пеперудите на източен

плодов червей, след което в резултат на застудяването летежа е преустановен до 25.03. Към края на месец април се наблюдава масов летеж. В районите на Пазарджик, Стара Загора и Ямбол през първата и втората десетдневка на месеца е отчетено начало на летеж на първо поколение на неприятеля, който запазва плътност при непроменен ареал на разпространение.

Прасковен клонков молец /*Anarsia lineatella*/

Вредна дейност на гъсениците от презимувалото поколение е отчетена през втората половина на месеца в областите: Благоевград, Бургас и Пазарджик. Масово в страната е проведено по едно вегетационно третиране. Третирани са 0,324 хил. ха. Отчетен е летеж на пеперуди от лятното поколение в област Благоевград.

Черничева щитоносна въшка /*Pseudaulacspis pentagona*/

Разпространена е в градини от Благоевградска област. Развитието и в заразените градини е по - бавно тази година в сравнение с предходните. В края на месец април е регистрирано излюпване на ларви от първо поколение.

Листни Въшки /сем. *Aphididae*/

Отчетено е повишаване на популационната плътност, но тя остава под ПИВ. Третирание е проведено в областите: Бургас и Плевен. Очаква се увеличение на плътността на неприятеля. В прасковените насаждения нападение от листни въшки е отчетено в областите: Пазарджик и Благоевград с плътност над ПИВ (3- 10 % нападнати летораста).

Черна черешова листна въшка /*Myzus cerasi*/

До момента плътността на неприятеля е под ПИВ. Третирани са черешови насаждения в областите: Благоевград и Пазарджик. Има тенденция за увеличаване плътността на неприятеля. Извършено е едно пръскане на 0,480 хил. ха в областите: Бургас и Пазарджик.

В черешовите насаждения вредят различни видове **Листозавивачки /сем. *Tortricidae*/**, **Педомерки /сем. *Geometridae*/**, **ларви на Костилкоплодова листна оса /*Neurotoma nemoralis*/** Плътността на неприятелите е под ПИВ. След цъфтежа е проведено едно третиране на 0,470 хил. ха в областите: Пазарджик и Сливен. Предстои третиране и в други области след преминаване на фаза „цъфтеж“ на черешите.

Вишнев хоботник /*Rhynchites auratus*/

И през пролетта на 2022 г. плътността на неприятеля във всички райони на страната остава под ПИВ. Третирание е проведено на 0,269 хил. ха в област Разград.

Черна сливова плодова оса /*Hoplocampa minuta*/

През месец април е отчетен летеж, яйцеснасяне и начало на излюпване на лъжегъсениците на осата. Проведени са от едно до две пръскания преди и след цъфтежа на сливите.

Сливов плод червей /*Laspeyresia funebrana*/=*Grapholita funebrana*/

През настоящата година е отчетено по-рано начало на летеж по феромон на неприятеля, в сравнение с предходната година. Запазва се постоянен летеж в уловките. Не са проведени третираня.

Брашнеста мана по праскова /*Sphaerotheca pannosa var. Persicae*/

В област Бургас са извършени третираня срещу болестта. Нападнатите площи над ПИВ са 0,360 хил. ха.

Къдравост по праскова /*Taphrina deformans*/

Третиранията срещу зимуващата форма на къдравостта в по-голямата част от страната приключи до средата на месец април. Първи повреди от болестта са отчетени през втората десетдневка на месеца в областите: Благоевград, Пазарджик и Разград, като до момента не са констатирани съществени поражения.

Ранно кафяво гниене /*Monilinia laxa*/

В резултат от благоприятните климатични условия се наблюдават поражения от патогена при костилковите видове. Процентът на нападение при черешите не е висок - до 3-5% повредени цветове и клонки. При кайсиите, в област Разград се наблюдават поражения по цветовете (1-3 %), а по листа и летораста в района на Пазарджик. Проведени са профилактични предцъфтежни и следцъфтежни третираня по културите.

Сачмянка /*Stigmina carpophila*/

От началото на месец април са установени прояви на болестта по листата на черешите в слаба степен на нападение. Проведено е едно до две профилактични пръскания на 1,709 хил. ха. Установени са първи прояви на сачмянка по сливи.

Бяла ръжда (цилиндоспориоза) по черешата и вишната /*Blumeriella jaarii*/

Проявление на цилиндоспориоза по листата на череша и вишна до момента не е установено. Предпазно следцъфтежно третиране е проведено на 0,100 хил. ха в област Пазарджик.

ЛОЗЯ

Фенофаза:

ВВСН (01/08) „Начало на набъбване на пъпките: пъпките започват да се разрастват вътре в обвивката“/„Разпукване на пъпките: ясно се виждат зелени върхове на леторастите“

Контрол на вредителите:

Шарен гроздов молец /*Lobesia botrana*/

През месец април е установено начало на летеж на неприятеля в областите: Бургас, Пловдив, Пазарджик и Търговище, а в района на Благоевград се наблюдава масов летеж и начало на яйцеснасяне. Отчетения летеж на молеца е слаб.

Жълт лозов акар /*Schizotetranychus viticola*/

Установено е активизиране на възрастните женски в областите: Бургас и Пловдив.

Ескориоза /*Phomopsis viticola*/

Първи симптоми на болестта се наблюдават в района на Бургас. Предпазни третирания срещу ескориоза са извършени на 2,750 хил. ха. в областите: Варна и Пловдив.

Брашнеста мана /*Oidium tuckeri*/

Симптоми на болестта са констатирани в област Благоевград. В област Пловдив са извършени предпазни третирания на 2,500 хил. ха.

КАРТОФИ

Фенофаза:

ВВСН (01/09) „Начало на покълване на семената поява на кълнове (<1 mm)“/„Поникване: стъблата излизат над почвената повърхност“ - за средно-ранни и късни сортове

ВВСН (10/29) „Първите листенца започват да нарастват“/„Поява на 9 или повече основни странични разклонения (> 5 cm)“ - за ранни сортове

Контрол на вредителите:

Колорадският бръмбар /*Leptinotarsa decemlineata*/

Първите установени повреди от възрастните на неприятеля са регистрирани в област Благоевград (АЕП Петрич). Там са третирани 0,007 хил. ха. Начало на излизане от зимните убежища на колорадски бръмбар е констатирано в област Пазарджик.

Телени червеи /сем. *Elateridae*/

Внесени са инсектициди срещу неприятеля при засаждане на картофите на 0,605 хил. ха.

Картофен молец /*Phthorimaea operculella*/

Установено е начало на летеж на картофен молец в заложените феромоновы уловки в областите: Кюстендил и Пазарджик.

Картофена мана /*Phytophthora infestans*/

Срещу патогена е извършено първо предпазно третиране на площ от 0,083 хил. ха в област Благоевград (АЕР Петрич).